

Briefwisseling tussen de eigenaren van de beide “Dolphijn”s in 1967.

De heer H. Voordewind, Rooseveltlaan 80/3 te Amsterdam (Z)
als eigenaar van het Friesche Jacht Dolphijn gebouwd bij Eeltjesbaes te Joure in 1865, en

De Heer R. Swart Dzn, St. Anthonygasthuis, Perkswaltje 12/11 te Leeuwarden,
als eigenaar van de boeier Dolphijn gebouwd te Kampen in 1891.

De briefwisseling kwam in mijn bezit door schenking van de heer J. Nieuwenhout voorheen uit Leeuwarden, thans wonende te Tynaarlo, restaurateur van de laatstgenoemde boeier. Hij heeft deze brieven gekregen van de beide zusters van de heer Swart te Leeuwarden, na restauratie van het schip van Swart, tezamen met de roerleeuw en vlaggestok, alsmede enige oude foto's van het schip en zijn bemanning die moeten stammen uit ongeveer 1918-1920

De drie brieven en de foto's zijn thans ondergebracht aan het archief van het Stamboek van Ronde en Platbodenvjachten in het Fries Scheepvaartmuseum te Sneek.

De brieven zijn geschreven met de typemachine en persoonlijk ondertekend. De foto's zijn opgeplakt op karton en hebben kennelijk enige tijd aan de wand gehangen. De kwaliteit is redelijk, maar duidelijk is te zien dat de ontwikkelaar nog steeds door werkt als gevolg van de UV-straling. Donker opbergen kan dit proces tegengaan.

Brief 1:

Amsterdam 11 augustus 1967.

Zeer geachte Heer Swart!

Al lange tijd liep ik rond met het plan, om U eens te schrijven. Ik wilde n.l. graag het een en ander weten over Uw mooie boeier Dolphijn. Waar en wanneer deze gebouwd werd en wanneer hij in het bezit was gekomen van de familie Swart. enz. Maar bovendien riep die naam Swart bij mij herinneringen op. Aan twee leden: nl. de heer Swart, die toen een timmerzaak had op de Waeze (de Weaze, straatje langs een gracht in het centrum van Leeuwarden p.t.) en diens broer, werkzaam bij de Friesche Levensverzekering te Leeuwarden. Deze stond bekend als een uitstekend amateur schutter. Zij hadden samen een goed onderhouden, mooie tjotter, welke deskundig door hen werd bevaren. Later hebben zij dus de boeier aangeschaft. Een van deze beide sympathieke mannen zal ongetwijfeld Uw vader zijn geweest. Ik ben wel vaak met hen in contact geweest. De eerste keer herinner ik me nog heel goed. Toen werd ik door de “timmerbaas” (aanhalingssikens met balpoint toegevoegd p.t.) in mijn kraag gepakt en in de werkplaats een poos opgesloten, waar ik een duchtige reprimande kreeg voor een kwajongensstreek en hij mij en mijn vriendje op heeterdaad had betrapt. Ik was toen leerling op de school van Geerts en passeerde dus eenige keeren op weg daarheen de timmerwinkel van Swart. Ik zal U over dit “avontuur” niet verder vertellen, maar bij die gelegenheid toonde deze baas Swart zich een goed paedagoog. Maar daar dus hier niet verder over. Ik ben thans achter mijn machine gaan zitten, omdat ik Uw stukje oe (laatste deel van de getypte regel p.t.) over die oude boeier Stavo in de Lwd, Courant had gelezen. U schrijft daarin o.m. dat U in dat verslag, bij gelegenheid van mijn 80ste verjaardag in de Lwd. krant had gelezen, dat dat schip op last van mijn vader was gesloopt. Ik zou dat aan de verslaggever hebben verteld.

U schreef nu, dat zulks was gebeurd op last van de fam. Van Eysinga en dat nadat de koningin Emma en haar dochtertje daar eens aan boord waren geweest, niemand meer met het schip had xx (doorhaling p.t.) mogen varen. U wilde dus dat berichtje in de Lwd. Courant even corrigeeren. Tusschen twee haakjes: ik had heelemaal niet aan die verslaggever verteld, dat mijn vader die oude boeier had laten sloopen. Ik heb hem de juiste gang van zaken verteld: dat mijn vader meer dan 50 jaar schipper op die Stavo was geweest en dus geen eigenaar, die zich de luxe had kunnen permitteeren dat schip te laten sloopen. Maar die correspondent had in dat verslag er xx(doorhaling p.t.)er maar met de pet naar gegooid. Ook waar hij het dan heeft over die oude xx(doorhaling p.t.)Stavo. En U, als Leeuwarder, die al meer dan zestig jaar met de watersprot in L. in aanraking was geweest, merkte dus deze onjuiste beschrijving en wilde dat dan even vertellen, Maar U begon daarbij een vergissing Waar U xxxx(doorhaling p.t.)schrijft, dat na dat kon. bezoek, niemand meer met die boeier had mogen varen. Dat is niet juist. Dat koninklijk bezoek had plaats in Augustus 1890 en de sloping xxx(doorhaling p.t.)pas in 1923. En in die jaren dat tusschen heeft de familie Van Eysinga er nog veel mee gevaren. Hoe dat alles precies in zijn werk is gegaan heb ik al eens uitvoerig verteld in een van de boekjes van de L.W.S. Op verzoek van de heer Hendriks; de secretaris van dat boekje (die zoo U wel weet, dit jaar voor de functie heeft bedankt.) En ik veronderstel, dat U dat stukje over die oude historische boeier wel zult hebben gelezen. Dat stukje van U in de Lwd. Courant deed mij besluiten, om eens met U in contact te komen. Niet in de eerste plaats om U te laten weten, dat U zich verg xx(doorhaling p.t.)gist omtrent de xxxxx(doorhaling p.t.)reden van de sloping, maar omdat ik wel het een en a ander wilde weten over de lotgevallen van Uw Dolphijn. Ik heb hem wel eenige keeren gezien: varende of liggende voor Uw zomerhuisje op de Groene Deken. Hij heeft een kloek model en zal ongetwijfeld ook wel een goede zeiler zijn. Ik heb nu eenmaal veel interesse voor oude ronde boeiers en jachten. Die x(doorhaling p.t.)in de laatste jaren weer in de belangstelling zijn gekomen. Zelf heb ik er xx(doorhaling p.t.)ook een; ook een Dolphijn en gebouwd in Joure in 1865. Maar misschien is de x(doorhaling p.t.)Uwe wel ouder. Weer stond ik nu voor de moeilijkheid dat ik Uw adres niet wist en zodoende zond ik deze brief naar de Lwd. Courant, met het verzoek om doorzending. Ik zou het zeer op prijsx(doorhaling p.t.)stellen, als ik van U enkele bijzonderheden over Uw mooie schip zou mogen ontvangen. Bij voorbaat mijn dank. Met beleefde groet en hoogachting:

get.

*H.Voordewind
Rooseveltlaan 80/3
Amsterdam (Z)*

Brief 2:

Leeuwarden Aug. 1967

Zeer Geachte Heer Voordewind.

Uw schrijven aan de Leeuw. Crt. Kwam vertraagd in mijn bezit. Ze waren n.l. mijn adres kwijt geraakt, en aangezien ik bij de burgerlijke stand de enige oudere R. Swart Dzn. ben kwamen ze bij mij vragen of het hier terecht was.

Ik wil dan eerst vertellen dat ik de zoon ben van de timmerman op de Weaze, hoek Zwitserwaltje. Hier heb ik 68 jaar gewoond, en woon nu in een flat van het St. Anth gasthuis Perkswaltje 12/11

Mijn begin van de watersport is (doorgehaald met balpoint en verbeterd in "was" p.t.) op de Gr. Wielen waar het zwembad (met balpoint later toegevoegd boven deze woorden "was" p.t.), toen mede door mijn vader is (doorgehaald met balpoint p.t.) opgericht. Samen met mijn Oom H. Swart hadden zij daar eerst een grote eiken schouw gekocht van Kooi in Wartena, later samen een Tjotter een tobbe model afkomstig uit Bolsward. Daar het samen kapitein zijn op een schip mijn vader niet beviel kocht hij zelf een tjotter. Dit schip was een echte Eeltje baas, gebouwt voor de fa. Rengers. Dit was in 1907. Het was een pracht scheepje en laveerde als we naar de hardzeildag in Sneek gingen tegen de grote jachten op. Maar een open boot beviel op de duur niet en is deze tjotter verkocht naar Dordrecht waar hij jaren gevaren heeft met als eigenaar de Heer Boogaard. Nu vaart dezelfde tjotter nog op de Reeuwijkse plassen als eigenaar van een Dokter. In 1915 (doorgehaald met balpoint p.t.)- 1917 was onze Dolphijn te koop in Warmond eigenaar Jhr. v. Panhuis, toen burgemeester van Noordwijk. Enfin de koop ging door en werd het schip in het na jaar van warmond gehaald, en moest het sxchiphuis(eenmaal "s" doorgehaald met machineschrift p.t.) aan het Vliet te Leeuwarden vergroot worden. De boeieer ging naar de werf van Drijver om zó gerestaureerd te worden, als wij hier in Friesland de toestand van een schip vergen. Sinds dien heeft mijn vader er tot zijn dood in 1931 mee gevaren en later ikzelf met onze kleine kinderen, die nu ook al weer getrouwd zijn, maar in de vacaties nog graag komen zeilen. Het schip is oorspronkelijk afkomstig uit Kampen en heeft ook meer het Vollenhovense model lang 7.50m en breed 2.65M en heeft zeer zware inhouten en leggers, en brede berghouten wat vroeger bij het varen op de "Zuiderzee" en de Ketel wel zijn voordelen had. Wat de ouderdom betreft volgens het anker, een fraai stukje Smeedwerk, is dit 1891 en hete het schip toen "de Heks". Volgens een mastbord, nog in mijn bezit, was het later de Twee Gebroeders, eigenaar A. v. d. Veen Kampen. Slaapplaatsen: vóór 4 personen, voorin 2 kooien en in de kajuit 2 uitklapbare kooien op de zitbanken. Het dek is van eiken delen met zwarte persenningen, en om de hoogte in de kajuit te winnen zijn tussen de leggers ijzeren platen gemaakt zodat de vloer wat hol is. De zwaarden bedienen wij met liertjes evenals om het zeil en de fok te hijsen, alles eigen uitvinding.

Ik vertrouw dat ik U hiermede wel voldoende heb ingelicht en zou zeggen, Komt U langs de Groenedeken en ik ben daar, "Legt U dan eens aan"

Met de meeste hoogachting

R. Swart Dzn.

Brief 3:

Amsterdam 13 December 1967.

Zeer geachte Heer Swart!

Het wordt wel tijd, dat ik U eens ga bedanken voor Uw uitvoerige brief van 17 Augustus j.l. Ik heb die met groote belangstelling gelezen. Hoe het komt, dat ik die nu pas beantwoord? Daar heb ik een excuus voor. Ik raakte n.l. xx (doorgehaald met machineschrift p.t.) een paar weken na mijn 80ste verjaardag op 5 Augustus j.l. onder doktershanden. Er trad n.l. langzamerhand een een soort vermoeidheid in, welke steeds grooter werd. Ook mijn belangstelling voor allerlei dagelijksche dingen, werd steeds minder. Tot ik tenslotte totaal hulpbehoevend werd. Daar had ik nu heelemaal niet op gerekend. Want totnogtoe had ik weinig of geen last gehad van het klimmen der jaren. In het begin van dit jaar, voer ik nog geregeld met mijn motorschouw. Die heb ik mij een paar jaar geleden aangeschaft, omdat wij tenslotte, als grootestadmenschen ook wel eens van de natuur willen genieten. En dat kan tegenwoordig alleen nog maar op het water. En hier in de omgeving, is daar nog veel gelegenheid voor. De Amstel en Vecht (beiden met heel weinig scheep vaart) en de vele rustige poldervaarten, waar ik met die schouw, vanwege de weinige diepgang, kan komen. Hij is 7 M. lang en geheel open. Er staat een goede motor in met elctr. aanzet en ik kan mij er dus heelemaal zelf mee redden. Maar daar nu hier niet verder over. Ik wilde U maar even vertellen, dat ik pas zoowat in September langzaam maar zeker van de vloer raakte. Maar oude schepen zijn taai en oude schippers eveneens. Dus ik verloor de moed toch maar niet en sedert eenige weken trad dan een merkbare verbetering in en kon ik zelfs af en toe al weer een poosje achter mijn machine gaan zitten. Dat was wel nodig, want talloze brieven lagen op antwoord te wachten. Zoo als die van U Maar nu terzake:

Wat U in de lwd. courant over die oude Stavo schreef, was wel juist. En welke herinneringen ik aan dat mooie historische schip heb, zoudt U kunnen lezen in een van de jaarboekjes van de L.W.S., waarin ik destijds op verzoek van de redacteur, de heer Hendriks, enkele keeren een kleine bijdrage schreef. Mocht U die boekjes nog in Uw bezit hebben, dan kunt U daarin ook over de Stavo het een en ander lezen. In 1923 werd hij gesloopt en sedert die tijd, hangt boven mijn bureau een groote foto waar hij op de sleep zit, klaar voor de sloop. Met op de voorgrond mijn vader en het personeel van Lutzen de Roos. Dat U nog x (doorgehaald met machineschrift p.t.) in bezit bent van enkele vallen heb ik met belangstelling gelezen. Zelf ben ik nog in het bezit van de beide antieke kajuitsdeuren, welke nu het front van een boekenkast vormen. Trouwend: nog meer dingen afkomstig van dat oude schip, bezit ik nog. Ik heb dat ook in een van die bijdrage genoemd.

Maar dan nu over Uw mooie schip. Wat U daarover schreef, over de afkomst en hoe het tenslotte in het bezit van de fam. Swart kwam, heb ik ook met heel groote belangstelling gelezen. Ik heb hem wel vaak zien liggen, daar bij Uw zomerhuis op de Groene Deken, maar nooit zien zeilen. Wel zag ik hem eens varen, toen U, in het Lange Deel op weg was naar Eernewoude. Maar het ging op de aanhangmotor, welke het xxx (doorgehaald met machineschrift p.t.) gezicht op die mooie spiegel bedierf. En voor op het dek, stond tegen de mast en fiets. Dat alles bedierf natuurlijk op dat moment het aanzien Maar verder bewonderde ik het goed onderhouden schip, dat een afwijkend model had van de Friesche boeiers. U hebt in dat schip al heel wat mooie dagen doorgebracht, en dan gaat men zich aan zoo'n schip hechten. Zoo is het mij tenminste gegaan met mijn Dolphijn, welke ik ook nu alweer meer dan 50jaar in bezit heb. In dat jacht heb ik de mooiste dagen van mijn leven doorgebracht. Vooral tijdens

mijn ambtelijke loopbaan (ik diende 40 jaar bij de Amsterdamsche Politie en dat waren harde jaren tusschen xxx (doorgehaald met machineschrift p.t.) 1909 en '49). Dat weet U ook wel. Mijn loopbaan ging allesbehalve over rozen; van een vrijheidlievende schippersjongen, maakt men xxx (doorgehaald met machineschrift p.t.) geen "ambtenaar". Die voelt zich nog beter thuis in de treklijn, dan in het ambtelijk gareel. Heel wat teleurstellingen en vernederingen heb ik danook moeten slikken, maar ik was dat alles weer onmiddellijk vergeten, als ik aan boord van mijn oude Dolphijn kon stappen. Nu is dat alles ook weer geschiedenis geworden. Maar ik kan van dat mooie en in nog in prima conditie verkeerende jacht geen afstand doen. Het ligt nu s' winters op het droge en zomers in een schuitenhuis van de Leeuwarder Jachthaven. Maar gevaren zal er waarschijnlijk niet meer mee geworden. Want mijn neef, die deze maand 86 wordt, heeft er geen trek meer in. Ook bij hem zijn tenslotte de jaren gaan tellen. Vooral door de slag, welke hem verleden jaar November onverwachts trof met het overlijden van zijn vrouw. Ik bezocht hem dit voorjaar nog even en naar omstandigheden was hij nog in goede conditie, maar ook hem begonnen de krachten zich te begeven. Toch heeft hij afgelopen zomer nog enkele keeren gevaren met zijn eigen schip. Bijgestaan door zijn zoon. Maar dat jacht is veel gemakkelijker in behandeling dan een open Friesch jacht. Ik bracht toen ook nog even een bezoek aan een andere bejaarde vriend; n.l. de heer Hein Apeldoorn. U natuurlijk ook wel bekend. 92 is die oude baas nu en voor zijn leeftijd nog buitengewoon vitaal. Helaas gaat hij dit jaar nog verhuizen en moet het huis, waarin hij geboren werd, verlaten. In verband met de demping van dat oude Vliet. Ja; daar is in de laatste jaren ook heel wat veranderd. Ik bracht toen ook nog even een bezoek aan de Schilkampen, maar ook dat was weer een groote teleurstelling. Ik had dat bezoek beter achterwege kunnen laten. Men vindt zoo weinig meer uit zijn jeugdijaren. Uw boeier heeft nu zeker ook een ander onderdak gekregen. Want ook dat historische hoekje met die paar schilderachtige witte huisjes, zal wel verdwijnen. Misschien is dat wel gebeurd inmiddels. Zoo verandert het allemaal. Ook die mooie Potmarge wordt steeds meer van oude glorie beroofd. Geregeld bezocht ik een paar keer per jaar, met mijn zuster, onze geboortestad, maar steeds werden de teleurstellingen grooter. Zij woont in Baarn en is nog meer gehecht aan Leeuwarden dan ik. Ik heb haar Uw brief laten lezen en zij weet wel wie U bent. U met Uw zuster, toen U nog op de Waeze woonde. Zij ging bij "Geerts" op school en passeerde dus geregeld Uw ouderlijk huis. En was van Uw leeftijd; dus want zij is nu 70 Zij was bij ons een nakomertje en verliet Leeuwarden ook veel later dan ik. Maar ik kan mij Uw vader, nog best voor mij halen. Hij was dus de timmerbaas daar op de hoek. Een zeer vriendelijk man en een groot kindervriend. Daar kan ik ook over mee praten, want verschillende keeren kreeg hij mij te pakken, als wij weer bij zijn bejaarde moeder, die daar vlak bij woonde, deurtje hadden gebeld. Het bleef dan bij dreigementen, maar daar kwam in den regel ni(e)ks ("e" doorgehaald met balpoint p.t.) van terecht. Ik ben met al die herinneringen een beetje op hol geslagen. U hebt mij in Uw brief uitgenoodigd, om eens aan te leggen bij Uw zomerhuis. Ik stel dat zeer op prijs. Maar of er volgend voorjaar iets van zal komen, dient te worden afgewacht. Eerst maar eens afwachten, of mijn herstel xxxxx (doorgehaald met machineschrift p.t.) zich door zal zetten. Maar dan zal ik niet met mijn Dolphijnaanleggen. Misschien met het jacht van mijn neef? Maar het is beter op onze leeftijd geen plannen te maken. Op het oogenblik ben ik al tevreden, dat ik weer achter mijn machine kan zitten. En dat ik op eigen beenen weer door het huis kan scharrelen; zij het danook voorzichtig x (doorgehaald met machineschrift p.t.) en met behulp van een stok. Maar enkele weken hing ik nog tusschen mijn vrouw en dochter in, als ik s' morgens naar de huiskamer wilde. Omdaar wat correspondentie af te doen.

Verder laat de gezondheid van mijn vrouw niets te wenschen over en bijgestaan door onze dochter (zij woont bij ons in en is leerares aan een Huishoudschool) geniet ik een prima verzorging. Ik ben dus nu, naar het schijnt, over het ergste heen.

Ik zal het nu hierbij maar laten. Nogmaals heel hartelijk bedankt voor Uw brief met al die bijzonderheden over Uw mooie boeier en vele andere vaartuigen. En tenslotte wensch ik U en Uw vrouw en allen die U lief zijn, het allerbeste. In de eerste plaats met de gezondheid natuurlijk. En hoop, dat U volgende zomer weer veel van Uw Dolphijn zult mogen profiteren. En wie weet, of wij elkaar toch nog eens ontmoeten daar op de Groene Deken..

Met vriendelijke groeten en hoogachting:

getekend

*H. Voordewind
Rooseveltlaan 80 (3h)
Amsterdam (Z).*

Naschrift (p.t.)

1. Het anker waar in de brief over gesproken wordt is bij de verkoop van het schip door Swart aan de heer Ludo ~~Pieters~~ bij hem beland en niet mee doorgeleverd aan Nieuwenhout die het schip na een goed jaar van deze ~~Pieters~~ heeft ter restauratie overgenomen. Sinds deze tijd is het anker spoorloos. Mijn naspeuringen tot nog toe zijn helaas nog zonder resultaat.
2. Het mastplankje waar over gesproken wordt is in het bezit van het Fries Scheepvaart Museum geregistreerd onder inv. nr. 1991-015 en verkregen uit de nalatenschap van mr. K. L. Olivier (Jelsum 1869 - Amsterdam 1928) middels een schenking van het St. *bruikleen* Anthoniegasthuis te Leeuwarden aan het FSM. In dien het hier hetzelfde mastplankje betreft, en er lijkt gezien de omschrijving in de brief en het opschrift op het mastschild geen reden om daar aan te twifelen, dan is deze toeschrijving aan de boedel van Olivier dus onterecht. Het plankje zou als dan afkomstig zij uit de boedel van R. Swart Dzn. laatstelijk wonende in dat Anthoniegasthuis en betrekking hebben op het door hem gekochte schip (in de briefwisseling steeds boeier genoemd hoewel m.i. beter van een vischaak kan worden gesproken) "Dolphijn" (ex "de Heks", ex "De Twee Gebroeders"). De maatvoering van het schip wijst ook op een laadvermogen van ongeveer 7 ton. Wellicht is het plankje een zgn. bodeduiding en bedoeld om vracht aanbrengers voor het verschepen van vracht uit de omliggende plaatsen via Kampen, naar Amsterdam of elders, te wijzen op de mogelijkheid om deze vracht met dit scheepje mee naar deze Hanzestad te geven. De Twee Gebroeders zou dan een zgn. aanbrenger en haler zijn geweest die voor de beurtvaart van de Gebr. v.d. Veen vracht in de omgeving bezorgde c.q. ophaalde.
3. Het roer met leeuwte is door de heer E. Bon vervangen in het jaar 1995 of daaromtrent, evenals de boeierzwaarden. De Fa Stofberg maakte voor het scheepje twee zeezwaarden en een aakroer. Hoewel dit mogelijk origineler is en het schip er goed op vaart, zou het mede uit historisch belang jammer zijn als de oorspronkelijke zwaarden (van een wat merkwaardige langgerekte boeierachtige vorm, zie ook de foto's) en het roer met een

handgesmede fantastisch mooie helmstok en een fraai gesneden leeuw verloren zouden gaan. Door mij wordt op dit moment nagegaan of een en ander nog in bezit is van de Fa Stofberg, en zo ja of deze de attributen dan wel wil afstaan aan het FSM en/of de huidige eigenaar.

4. De aanduiding van het bouwjaar middels het op het anker ingeslagen jaartal is tot er meer gegevens boven water komen de enige leidraad voor het van stapel lopen van het schip. Met R. Wegener Sleeswijk (zie ook zijn opmerkingen daaromtrent in Tjotters en Boatsjes) ben ik echter van mening dat de aanduiding op het mastplankje een indicatie kan zijn dat het schip reeds veel ouder is. De aanduiding van het tonnage was in dat geval van belang omdat het scheepje daarmee in een fiscaal aantrekkelijke klasse terecht kwam, of in ieder geval zo geduid kon worden tot een bepaalde klasse te behoren. Het lijkt ook wat onaannemelijk dat de heren v. d. Veen het schip in 1891 van stapel lieten gaan, en het vervolgens binnen twintig jaar verkochten aan de heer van Panhuis. Ook deze zou er dan maar 5 - 10 jaar meegevaren hebben. Voor die tijd een onbegrijpelijk snelle opeenvolging van transacties.
5. De ijzeren platen tussen de leggers in de kajuit en de liertjes, zowel aan de mast als op de roefwand in de kuip, waren mogelijk in die tijd zeer inventief en behulpzaam bij het varen van het schip. Bij de laatste restauratie zijn deze vervangen door een gewone houten denning in de kajuit en wat eenvoudiger modernere bronzen schootliceren op de kuiprand.
6. De tjotter waar de heer Swart over spreekt (de tjotter die zijn vader zelf kocht, gebouwd door E. Holtrop v. d. Zee te Joure voor, volgens zijn mededeling, de fam. Rengers) moet naar mijn mening de tjotter "Frithjof", later "Kloekie" genaamd, zijn. Zie daaromtrent ook Tjotters en Boatsjes blz. 121/122. De ommissie in het boek van Vermeer is dat dus het schip door D. Swart te Leeuwarden is gekocht van Baron Rengers in 1907. Naar mijn informatie was de bouwheer, Jhr.H.L. van Haersma de With, wonende op Heemstra state te Oenkerk, familiär gelieerd aan Mr. J.W. van Welderen baron Rengers, burgemeester van Leeuwarden en wonende op Stania state eveneens te Oenkerk. D. Swart, timmerbaas te Leeuwarden zeilde het schip dus van 1907 - 19916, zijnde 7 jaren. Deze informatie zal ik eveneens de heer Vermeer toezenden opdat hij en de schrijfwijze van de naam van de heer Swart en het jaar van aankoop in een latere druk kan aanvullen.

Groningen, 27 december 1997

P.Tolsma